

**IZVJEŠĆE O RADU
FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA
ZA RAZDOBLJE: 01.01.2017. – 31.12.2017.GOD.**

Izvjешće o radu Federalnog ministarstva zdravstva za razdoblje: 01.01.2017. – 31.12.2017.god.

I – UVODNI DIO

Ovlasti Federalnog ministarstva zdravstva utvrđene su člankom 14. Zakona o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave ("Službene novine Federacije BiH", br. 19/03, 38/05, 2/06, 8/06 i 61/06), i to na način da Federalno ministarstvo zdravstva vrši upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije BiH u oblasti zdravstva, a naročito poslove koji se odnose na: provedbu politike i strategije zdravstva u cjelini; razvoj i unaprjeđenje sustava zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja; praćenje i provedbu federalnih zakona u oblasti zdravstva; izradu programa razvoja zdravstvene djelatnosti, te donošenje planova i programa mjera zdravstvene zaštite; međuentitetsku i međukantonalnu suradnju u oblasti zdravstva; koordiniranje i implementiranje projekata u oblasti zdravstva od značaja za Federaciju BiH u suradnji sa međunarodnim vladinim i nevladinim organizacijama sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine, a s ciljem rekonstrukcije i obnove zdravstvenoga sustava; sudjelovanje u implementiranju informatičkih projekata u oblasti zdravstva; osiguranje dostupnosti djelotvornim, sigurnim, kvalitetnim i ekonomičnim lijekovima i sprječavanje njihove zlouporabe.

U izvještajnom razdoblju Federalno ministarstvo zdravstva (u daljem tekstu: federalno ministarstvo) aktivnosti je provodilo suglasno svojim ovlastima utvrđenim u Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim organima federalne uprave, kao i ovlastima utvrđenim Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Aktivnosti po područjima u sektoru zdravstva temelje se na Programu rada Federalnog ministarstva zdravstva za 2017. godinu, kao i Programu rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za mandatno razdoblje 2015-2018. godina. Aktivnosti planirane navedenim Programima proizlaze iz Strateškog plana razvoja zdravstva za razdoblje 2008.-2018.godina.

Poseban akcent je stavljen na: jačanje mehanizama neophodnih za uspostavljanje efikasnog i savjesnog upravljanja u zdravstvu i unaprjeđenje upravljanja zdravstvenim sustavom; dijelom i na usklađivanje zakonodavnog okvira sa reformskim ciljevima o propisima EU; jačanje primarne, specijalističko-konzultativne i bolničke zdravstvene zaštite; jačanje uloge javnog zdravstva, i unaprjeđenje farmaceutskog sektora.

Najznačajnije aktivnosti Federalnog ministarstva zdravstva realizirane u izvještajnom razdoblju su sljedeće:

Završen je Nacrt zakona o kemikalijama i u formi Prijedloga usvojen od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, te upućen u daljnju parlamentarnu proceduru. Izrađeni su: Nacrt zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski potpomognutom oplodnjom i Nacrt zakona o kontroli i ograničenoj uporabi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, koji su razmatrani u prvom čitanju od strane Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine. O navedenim zakonima obavljena je javna rasprava, i isti se pripremaju za II fazu razmatranja i usvajanja. Sačinjene su i stručne osnove za Prijedlog zakona o finansijskoj konsolidaciji javnih zdravstvenih ustanova u Federaciji Bosne i Hercegovine. Nadalje, u normativnom dijelu, donesena je jedna naredba, jedan novi pravilnik, te sedam pravilnika o izmjenama ili dopunama važećih pravilnika u oblasti zdravstva (detaljan pregled dat je u tabelarnom prikazu). Sačinjene su i stručne osnove za pet novih pravilnika.

Posebno treba istaći da Centar za transplantacijsku medicinu, u okviru Federalnog ministarstva zdravstva, kontinuirano radi na osnaživanju mreže za

transplantaciju u Federaciji BiH. Na federalnoj listi čekanja za presađivanje bubrega zaključno sa 31.12.2017.godine nalazi se 210 aktivnih pacijenata, dok je 60 pacijenta zbog trenutnog pogoršanja zdravstvenog stanja privremeno skinuto sa liste, i nalaze se u statusu „privremeno odjavljen“. Na federalnoj listi čekanja za transplantaciju jetre nalazi se 26 pacijenta, transplantaciju srca 11 pacijenata, a na listi čekanja za transplantaciju rožnice nalaze se 24 pacijenta. Tijekom 2017. godine, moždana smrt je, sukladno medicinskim kriterijima i na propisan način, potvrđena kod devet pacijenata, a nakon čega je sa šest obitelji obavljen razgovor s ciljem dobivanja pristanka za darivanje organa i tkiva. Dobiven je pristanak obitelji za darivanje organa i tkiva kod tri pacijenta kojima je potvrđena moždana smrt, i to dva u KB Zenica i jedan u UKC Tuzla, a nakon čega su obavljene transplantacije, i to četiri transplantacije rožnice i četiri transplantacije bubrega. Povjerenstvo za transplantacijsku medicinu Federalnog ministarstva zdravstva („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/15) redovito se sastaje. Od značaja je napomenuti da je Vlada Federacije BiH donijela Odluku o prihvatanju Prijedloga protokola o suradnji u području transplantacijske medicine između Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske i Federalnog ministarstva zdravstva („Službene novine Federacije BiH“, broj 96/17), a nakon što su završene procedure usuglašavanja teksta Protokola. Protokolom su obuhvaćeni oblici tehničke pomoći, kao i obveze koje proističu za potpisnice ovog protokola. Sa potpisivanjem ovog protokola državljanima Federacije BiH će se omogućiti dostupnost metodama liječenja transplantacijom solidnih organa, i to jetre i srca, posebno vulnerabilnoj skupini pacijenata (djeca i visoko urgentni primatelji) iz Federacije BiH. Ovim protokolom regulira se i pitanje reciprociteta glede uzimanja organa od umrlih darovatelja, kao i broj vraćenih organa od umrlih darovatelja državljana Federacije BiH. Protokol je potpisan 20.12.2017.godine u Zagrebu, a na snagu je stupio danom potpisivanja. Implementacijom ovog protokola usluge transplantacijske medicine, koje se odnose na presađivanje organa jetre i srca, bit će dostupnije za državljane Federacije BiH kojima je isto medicinski indicirano.

Nadalje, izniman značaj imaju odluke koje je donijela Vlada Federacije BiH, a na temelju Zakona o lijekovima („Službene novine Federacije BiH“, broj 109/12), kao i Zakona o ljekarničkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj 40/10), i to: Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o Listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 25/17 i 78/17) i Odluka o dopuni Odluke o Listi lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 25/17). Također, Federalno ministarstvo zdravstva je okončalo reviziju i izradu nove Odluke o Listi lijekova fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine, a prijedlog odluke je upućen Vladi Federacije BiH na razmatranje i usvajanje. Bitno je istaći da trenutno imamo ujedinjeno tržište esencijalnih lijekova u Federaciji BiH, kroz niz propisa koji su regulirali predmetnu oblast, a sve u cilju osiguranja jednake dostupnosti kvalitetnih, efikasnih i provjerenih lijekova svim osiguranicima na području kantona u Federaciji BiH. Svjesni smo činjenice da je i pored novih zakonskih rješenja u ovom području, te postupanja ovog ministarstva i Vlade Federacije BiH s ciljem donošenja federalnih listi lijekova koje bi trebale ujednačiti i liste lijekova u kantonima, prisutan određeni stupanj različitosti kantonalnih listi lijekova, a time i prava na lijekove osiguranika po kantonima. Međutim, stanje u ovom području znatno je unaprijeđeno u odnosu na stanje koje je bilo prisutno ranije.

Posebno treba naglasiti da se suradnja sa Agencijom za lijekove i medicinska sredstva BiH odvija kontinuirano, a usmjerena je na unaprijeđenje sustava snabdijevanja i distribucije djelotvornim, sigurnim i kvalitetnim lijekovima koji donose pozitivne učinke i doprinose smanjenju troškova zdravstvene zaštite. Federalno

ministarstvo zdravstva, putem svojih predstavnika, sudjeluje u radu povjerenstava za lijekove ove Agencije.

U izvještajnom razdoblju kontinuirano se prati primjena Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 82/14 i 107/14). Realni normativi u zdravstvenoj zaštiti osiguravaju standardiziranost zdravstvenih usluga, kao i sigurnost i stabilnost zdravstvenog sustava. Dobri, kvalitetni i realni normativi su preduvjet svakog planiranja, utvrđivanja zdravstvene politike i preduvjet svih reformi u oblasti zdravstva. Navedena Naredba je revidirana, te na temelju toga sačinjen prijedlog izmjena i dopuna Naredbe.

Vlada Federacije BiH, na prijedlog federalnog ministarstva, usvojila je i Informaciju o aktivnostima mjerodavnih organa Federacije Bosne i Hercegovine i kantona, kao i mjerodavnih organa kliničkih centara u Federaciji Bosne i Hercegovine na izradi ugovora o međusobnim pravima, obvezama i odgovornostima osnivača nad kliničkim centrima, sa posebnim fokusom na preuzimanje finansijskih obveza spram preuzetih osnivačkih prava (Zaključak V. broj: 1611/2017). Na temelju Zaključka Vlade Federacije BiH, poduzete su sve naložene aktivnosti prema nižim razinama vlasti, a u cilju rješavanja pitanja osnivača nad kliničkim centrima u Federaciji BiH.

Sukladno svojim obvezama iz Zakona o radu („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/16), Pregovarački tim Vlade Federacije BiH i vlada kantona, s jedne strane, te Nezavisnog strukovnog sindikata radnika zaposlenih u zdravstvu Federacije Bosne i Hercegovine, s druge strane, usuglasili su Granski kolektivni ugovor za oblast zdravstva. Nakon provedenih svih propisanih procedura Kolektivni ugovor o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine objavljen je u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj 12/17.

Realizirane su brojne aktivnosti vezane za provedbu usvojenih strateških dokumenata, kako na državnoj, tako i na federalnoj razini. Neke od najznačajnijih aktivnosti su sljedeće:

Značajan napredak ostvaren je kroz aktivnosti Projekta mentalnog zdravlja u BiH i Projekta jačanja sestrinstva u BiH, što je opisano u tabelarnom dijelu Izvješća.

U suradnji sa UNFPA realizirane su brojne aktivnosti vezano za planiranje u oblasti seksualnog i reproduktivnog zdravlja, planiranja obitelji i demografije. Također, realizirane su značajne aktivnosti glede jačanja odgovora sektora zdravstva na rodno zasnovano nasilje, te unaprjeđenje znanja zdravstvenih profesionalaca za postupanje sa žrtvama rodno zasnovanog nasilja, uključujući i žrtve seksualnog nasilja i torture u sukobima. Dio ovih aktivnosti je ujedno i implementacija Strategije za borbu protiv nasilja u obitelji za razdoblje 2013-2017. godina.

U suradnji sa IOM-om i Oružanim snagama BiH provode se aktivnosti na jačanju kapaciteta za psihosocijalnu podršku u Oružanim snagama BiH, ali i u svezi sa zdravstvenim osiguranjem pripadnika Oružanih snaga BiH.

Povjerenstvo za praćenje zaštite prava osoba sa duševnim smetnjama Federacije BiH je tijekom 2017.godine obavilo četiri stručna nadzora u zdravstvenim ustanovama, te dostavilo izvješća o tome federalnom ministarstvu.

Na kraju, posebno treba naglasiti aktivnosti glede odgovora na Upitnik Europske komisije. Naime, Upitnik je dostavljen Bosni i Hercegovini u prosincu 2016.godine, a radi davanja odgovora svih nadležnih tijela, u dijelu njihove ovlasti. Isti se odnosi i na oblast zdravstva. Osim poglavlja 28. koje se bavi pitanjima javnog zdravlja, cijeli niz drugih poglavlja sadržavao je pitanja koja se posredno ili neposredno odnose i na zdravstvo. Sva relevantna poglavlja su pregledana, identificirane ovlasti i obveze Federalnog ministarstva zdravstva, te utvrđeni odgovori, dati komentari, ili izvršene intervencije prema zaključcima Radnih skupina, u kojima je Federalno ministarstvo zdravstva imalo svoje predstavnike (Poglavljia 3,

12, 19, 27 i 28, kao i Poglavlje „Politički kriteriji“). Odgovori su finalizirani, te izvršeno glasovanje o istima kroz Radne skupine. Više predstavnika ministarstva sudjelovalo je u različitim radnim skupinama, kako je gore navedeno. Mora se istaći da je i veliki dio vremena i poslova federalnog ministarstva tijekom 2017.godine bio usmjeren na rad, tj. ispunjavanje obveza i zadataka u Radnim skupinama formiranim za izradu i usuglašavanje konačnih odgovora na Upitnik (siječanj-ožujak; srpanj-rujan), kao i koordiniranje sa drugim tijelima/subjektima u cilju prikupljanja i usuglašavanja informacija potrebnih za odgovore.

Sve navedene aktivnosti, zajedno sa nizom ostalih mjera opisanih u privitku Izvješća, doprinijele su realizaciji postavljenih strateških i operativnih ciljeva Federalnog ministarstva zdravstva za 2017.godinu.

Suglasno Uredbi o planiranju rada i izvješćivanju o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, federalnih ministarstava i institucija („Službene novine Federacije BiH“, br. 89/14 i 107/14) detaljan prikaz rada ovog ministarstva predstavljen je u privitku, i to kao:

- **Pregled realizacije aktivnosti Federalnog ministarstva zdravstva po strateškim i operativnim ciljevima za razdoblje 01.01.2017. – 31.12.2017.godine sukladno Programu rada Federalnog ministarstva zdravstva za 2017.godinu (Privitak 1.),**
- **Pregled ukupnog procenta izvršenja po strateškim i operativnim ciljevima (Privitak 2.) i**
- **Pregled izrade planiranih zakona i drugih akata po strateškim ciljevima (Privitak 3.).**

MINISTAR

Doc. dr. Vjekoslav Mandić

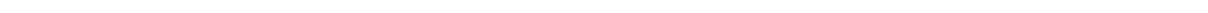
Privitak I

**Pregled realizacije aktivnosti Federalnog ministarstva zdravstva po strateškim i operativnim ciljevima za razdoblje 01.01.2017. – 31.12.2017.godine
sukladno Programu rada Federalnog ministarstva zdravstva za 2017.godinu**

Privitak II

Pregled ukupnog procenta izvršenja po strateškim i operativnim ciljevima

Privitak III

Pregled izrade planiranih zakona i drugih akata po strateškim ciljevima

